

La dona sense vel

Yasmine Mohammed

Traducció d'Octavi Gil Pujol

La idea sempre era la mateixa:
ensenyar-nos a obeir sense pensar

Saldonar.

La dona sense vel

Yasmine Mohammed

**La idea sempre era la mateixa:
ensenyar-nos a obeir sense pensar**

Traducció d'Octavi Gil Pujol

A la Tiffers

M'ha resultat impossible parlar amb ningú dels meus problemes.

No podia suportar la vergonya, i en qualsevol cas em faltava el coratge necessari. Qualsevol coratge que tingués me'l van arrabassar quan era jove. Però ara, de sobte, tinc un desig desesperat d'explicar-ho tot a algú.

ROALD DAHL, *Matilda*

Taula

Pròleg

Rick Fabbro

Prefaci

Violència I

Pregària

Submissió I

Egipte

Honor

L'amic invisible

Abús

Jueus

Submissió II

Hijab

L'escola musulmana

Traïció

Mares

Depressió I

La Tiffers

Abandonada

Depressió II

Posar-me dreta

Casa

Submissió III

Violència II

El meu nadó

Al-Qaeda

La fugida

Arrest domiciliari

Pel nostre compte

L'elefant

Llibertat

Dubte

Reconstruir

En Wayne

Doha

Amor

Resistir

Esperança

Agraïments

Aquest llibre és per a totes les persones que se senten aixafades per l'enorme pressió i les amenaces terrorífiques de l'islam. Espero que la meva història us ajudi i us inspire per alliberar-vos i per estendre les vostres pròpies ales precioses.

Aquest llibre també és per a tots els que us sentiu empesos a demonitzar tots els musulmans. Espero que vegeu que tots som éssers humans i que tots lluitem contra els nostres propis dimonis.

Aquest llibre és per a tothom que sent el deure de defensar l'islamisme de l'escrutini i les crítiques. Espero que vegeu que, quan impediú les crítiques, eviteu que la llum il·lumini milions de persones empresonades en la foscor.

I, finalment, però no en menor grau, aquest llibre és per als meus companys de batalla. Els meus companys exmusulmans, els meus companys ateu, els meus companys lliurepensadors i els meus companys agitadors.

Pròleg

Rick Fabbro

El 17 de juliol del 2018, a les 11.26 del matí, em va sonar el mòbil. Maiestic segur de quin so correspon a quina aplicació, de manera que vaig comprovar el correu, Facebook, Twitter, els encreuats a què jugo amb els amics... Al final vaig trobar un missatge:

«Hola, senyor Fabbro. El 1988/89 vaig ser alumna seva de teatre, a vuitè [...]. No sé si es recorda de mi [...].»

Llegint el missatge, el cor em va fer un salt. Unes llàgrimes solitàries em van mullar les galtes.

«Yasmine, no només et recordo, sinó que he pensant en tu moltes, moltes vegades els últims trenta anys!».

Amb una claredat intensa, em va venir a la memòria una vegada més el record d'una coratjosa noia de tretze anys asseguda a l'altra banda del meu despatx, descrivint-me els horrors perpetrats contra ella, coses que desafien la capacitat de pensar que un ésser humà pugui ser tan cruel amb un altre, o que aquest altre pugui estar tan indefens i ser tan inofensiu. M'assegurava que estava determinada a dur la seva història a les autoritats perquè la rescatessin de la seva horripilant vida domèstica.

I, així, les autoritats van entrar en acció i jo no la vaig veure mai més. Vaig suposar que se la devien haver emportat a un lloc segur i que després de tot la cosa acabaria ben encarrilada. Al final d'aquell curs em vaig traslladar a una altra escola, i des de llavors m'havia preguntat com devia haver evolucionat el futur de la Yasmine.

«Només li volia donar les gràcies. Les coses no van acabar d'anar bé, ja que el jutge va considerar un assumpte de “llibertat cultural” que la meva família em maltractés».

Em vaig enfonsar. Ara, en comptes de limitar-me a imaginar com li devia haver anat la vida al llarg de trenta anys, les preguntes em devoraven per dins. Vam quedar per veure'ns. Ens vam abraçar. Vam parlar i vam plorar. Em va demanar que llegís un esborrany d'aquest llibre.

La dona sense vel explica la seva història en totes les seves dimensions. Respon les preguntes. Forces familiars, governamentals, religioses i culturals, totes intentant exercir el seu poder sobre ella. Aquest llibre, a pesar dels moments en què se sent abatuda, ens explica com han prevalgut el seu coratge i la seva determinació.

Aquest llibre és important no només per la fascinant història personal que comparteix la Yasmine, sinó perquè la seva història no és única. La veu de la Yas l'ha de sentir tothom que se senti oprimat per poders que li obstrueixen l'oportunitat de tenir una vida lliure.

Prefaci

El fet que vaig créixer com a musulmana no hauria de ser més que un record llunyà. Vaig trencar amb aquest món el 2004. Però el món traumàtic en què vaig néixer m'ha definit. És als meus ossos. Em corre per les venes. No me'n puc escapar. Pensava que podria. Que tornaria a començar, em redefiniria, viuria la vida segons les meves pròpies normes. Però em vaig adonar que no podia escapar-me de mi mateixa. Les connexions de la meva ment, les reaccions visceralment del meu cos... No tinc cap control sobre res d'això. I no puc reconstruir-me. De vegades crec que potser ho he superat tot, que potser seré capaç de viure una vida *normal*. Però tan aviat com abaixo la guàrdia, un record que tinc dorment treu el seu cap deforme.

La terra sobre la qual vaig créixer, l'aigua que em va nodrir, tot estava enverinat amb enganys, por, mentides, traïció, ràbia, tristesa i abusos per parar un carro. Des de fora puc semblar un arbre sa, però la veritat s'amaga dins meu, en les arrels. I jo m'espavilo per enganyar tothom que m'envolta. Amics que conec des de fa anys no en tenen ni idea. Diuen coses com «Però si sembles tan normal!», i «Com pot ser que no estiguis trastornada?», i «No ho hauria dit mai!».

Fins i tot el meu marit no pot conciliar les històries d'aquesta noia que queda tan lluny de la seva pròpia vida amb la dona de qui es va enamorar. Ens vam conèixer uns quants anys després que jo tallés els lligams amb la meva família. En cap cas m'havia

refet ni estava recuperada, però sí que havia après a empassar-me el dolor. No es manifestava a l'exterior. Ningú ho entendria. Jo era conscient que a la gent la incomodava parlar de l'islam. Així que senzillament ho apartava tot plegat a un costat.

No va ser fins anys després d'haver abandonat l'islam que vaig ensopegar amb la pàgina de Facebook de Bill Maher. Allà vaig veure exmusulmans que responien a la reacció de Ben Affleck davant de les crítiques que Sam Harris havia fet contra l'islam. La seva exclamació «repugnant i racista» ja és llegendària, gairebé un clixé. Jo ni tan sols havia sentit el terme *exmusulmà* fins llavors. No sabia que hi havia més gent com jo. M'havia reservat els meus secrets sòrdids per a mi mateixa. La meua vida no és políticament correcta. No encaixo amb la narrativa que més agrada. La història de la meua vida és una veritat incòmoda, i la gent prefereix les seves mentides còmodes. Però la reacció davant de l'enrabiada de Ben Affleck em va fer venir ganes d'involucrar-me.

Sam Harris, neurocientífic i autor d'un llibre trencador anomenat *The End of Faith*, l'octubre del 2014 era al programa de Bill Maher, parlant de l'islam amb el seu posat característic, dominant però alhora temperat. Abordava el tema amb el mateix rigor acadèmic que aplica a qualsevol de les seves investigacions sobre les religions del món. Parlava sobre l'islam de la mateixa manera que havia parlat del cristianisme, del judaisme i de tantes altres religions i ideologies: amb fets.

Bill Maher i ell van encetar la conversa lamentant el fet que els liberals no defensen els valors liberals. En Bill relatava que el seu públic aplaudia amb devoció principis com la llibertat d'expressió, la llibertat religiosa, la igualtat de la dona, les minories i la comunitat LGTB, però que aquests aplaudiments cessaven abrupament si algú comentava que aquests princi-

pis no se sostenien al món musulmà. En Sam va afegir que els liberals no tenen cap problema a criticar les teocràcies blanques, les cristianes, però que després no critiquen els mateixos mals en el món musulmà. Va aclarir que l'islam com a religió, un conjunt d'idees, era molt diferent dels musulmans com a poble.

I llavors, com si estigués temporitzat, Ben Affleck, un actor que havia interpretat el paper d'un àngel caigut a la pel·lícula *Dogma*, va decidir aparentment oferir-se d'exemple per encarnar la caricatura exacta del liberal confós al qual en Sam es referia, llançant acusacions de racisme tant contra en Bill com contra en Sam. Els va comparar amb la gent que utilitza expressions com *jueu canalla* o que diu coses com que «Els negres sempre van disparant-se els uns als altres». Insistia que els musulmans «només volen menjar-se el seu entrepà», il·lustrant precisament la hipocresia que en Sam acabava de descriure. A Ben Affleck, un home que va fer una pel·lícula enfocada específicament a criticar el cristianisme i a mofar-se'n, li va semblar que estava fora de lloc que Sam Harris i Bill Maher mantinguessin una conversa civilitzada i factual sobre l'islam?

Encara que tant en Bill com en Sam van citar estadístiques del Pew Research Center —segons les quals aproximadament el noranta per cent dels egipcis creuen que la mort és una resposta adequada per a les persones que abandonen la religió—, en Ben seguia insistint que aquestes idees dolentes només les sostenien una porció testimonial dels musulmans.

Des de la meva perspectiva, és imperdonable que Ben Affleck rebutgés la crítica d'una ideologia que ha causat tant patiment al món. Generalment, a Occident a ningú li interessa si les dones de l'Iran o l'Aràbia Saudita van a la presó o són assassinades per no tapar-se els cabells. Ningú va fer ni cas quan els bloguers de

Bangladesh eren atacats i assassinats al carrer perquè s'atrevien a escriure sobre laïcisme. A ningú li va importar que apallissessin fins a la mort universitaris pakistanesos per haver qüestionat l'islam. Però ara que, finalment, gent important de la televisió convencional parlava dels assumptes que han turmentat el món musulmà des de fa mil quatre-cents anys, aquest home aparentment benintencionat, ple de culpa blanca, s'hi interposava! Jo treia foc pels queixals.

Recordo que sentia el desig de parlar. Volia posar-me a fofre crits. Volia unir-me a Sam Harris en aquesta batalla d'idees. Però també estava aterrida. Sentia que em trobava al límit d'un precipici, damunt d'un oceà vast. A terra ferma estava fora de perill. M'havia alliberat de les aigües perilloses d'allà baix. Però ara m'omplia aquesta sensació, aquest desig de tornar a submergir-m'hi. Volia conèixer altres persones que havien viscut el mateix que jo. Volia compartir les meves històries amb ells i amb tothom. Volia una comunitat de gent que entengués les meves pors latents, les meves inseguretats, les meves obsessions.

Era un risc enorme. Ningú a la meva vida coneixia la meva història. Ningú. L'única persona que en sabia alguna cosa havia mort feia uns anys. No tenia testimonis vius. Podia continuar vivint en paral·lel a tots aquests esdeveniments i optar per no saltar des d'aquell penya-segat sobre l'oceà. Seria indetectable.

O, per contra, podia ser valenta. Podia decidir fer un pas endavant, banyar-me en aigua salada i algues, fins i tot arriscar-me a ofegar-me. Podia decidir compartir el meu punt de vista. Podia decidir corregir els amics que insistien que l'islam és una religió de pau. Podia decidir incomodar la gent amb la meva història. Podia decidir enfrontar-me a les conseqüències, als amics que s'allunyarien de mi i a les amenaces de mort.

Una persona més entenimentada hauria fet mitja volta i s'hauria allunyat d'aquest oceà. Ja sabia què hi havia allà dins. Ja hi havia estat. Hauria estat molt fàcil girar l'esquena i continuar fent la meva a terra ferma; després de tot, havia arriscat la vida per arribar-hi.

Però vaig decidir capbussar-me.

Violència I

«Sisplau, no! Sisplau, ho sento. Mama! Mama! Sisplau!».

Estic estirada al meu llit, tal com m'han ordenat, suplicant frenèticament, com he fet tantes altres vegades. Temo l'escena coneguda, encara que ja s'està produint davant dels meus ulls. Ell m'agafa el turmell i m'estira fort cap als peus del llit. Jo he de resistir l'instint d'arrosar el peu. Sé que si ho faig serà pitjor. Ploro tan fort que no puc respirar mentre ell fa servir la meva corda de saltar per lligar-me els peus al llit.

Agafa el pal de plàstic taronja, el seu preferit. Havia substituït els de fusta, que es trencaven l'un rere l'altre. Al principi me'n vaig alegrar, ja que d'aquesta manera m'estalviaria que se'm clavessin estelles, però no sabia que aquest encara em faria més mal. Detestare el color taronja la resta de la meua vida. Em fujeteja la planta dels peus. És un dels llocs preferits, perquè les marques queden fora de la vista dels professors. Tinc sis anys, i aquest és el meu càstig per no haver memoritzat correctament les sures de l'Alcorà.

— Creus que te'n recordaràs millor la pròxima vegada?

— Sí!

Suplico a la meua mare amb la mirada. *Per què no alces la veu o la mà per protegir-me? Per què et quedes parada, dreta al seu costat?*

Què és el que podia estar-la aturant? Tenia por d'ell? Era ella qui li havia demanat que vingues. Tenia part de la culpa, ella, doncs? En aquest moment, no puc acceptar que l'única figura paterna o

materna que conec em lliurés voluntàriament perquè em lliguessin i em peguessin. No, el malvat és ell, no la meva mare. La veritat havia de ser aquesta. Però, llavors, per què li havia trucat ella perquè vingúés? Per què?

—La pròxima vegada que passi per aquí, vull sentir les tres sures, entesos?

—Sí...

—Quines tres sures tenim?

Dubto una fracció de segon i ell ja alça la mà, un punt d'impaciència li brilla als ulls.

Quan ja no queda pell sana on puguin caure els seus cops, em cauen sobre els peus, ja marcats i lesionats. Tinc el cos xop de suor. El cor accelerat. Em costa respirar, però sé que això no acabarà fins que trobi la força per tirar endavant.

—*Al Fatiha, Al Kauthar, i... Al Ikhlas.*

Tres sures breus, necessàries per a les cinc oracions diàries. Les paraules em surten rasposes, ofegades, gairebé inaudibles.

—Si comets un error, un de sol, t'ensenyaré com et puc fer mal de veritat.

Finalment, em deslliga la corda, la llença a terra i surt de l'habitació. Jo em quedo estirada, esperant que la meva mare vingui a consolar-me. Però no ve. L'espero després de cada pallissa, però ella mai ve. Sempre el segueix fora de l'habitació, i sento com parlen i riuen mentre s'expliquen històries. Espero sense alè fins que m'arriba el so de la porta de casa que es tanca. No em puc relaxar fins que sé que ell se n'ha anat. Em costa establitzar la respiració mentre observo com passen pel sostre de l'habitació les llums dels cotxes del carrer. Bzzz, bzzz, bzzz. Al cap d'una estona em cargolo en una boleta i em poso el polze a la boca.

A pesar de les pulsacions que sento als peus i dels sanglots que m'inflen el pit a la força, m'adormo profundament, és el ti-

pus de son profund que només pot seguir una experiència que amenaça de destruir l'ànima mateixa.

Em desperto atordida a mitja nit, amb l'habitual cercle humit i fred sota el meu cos. Un dels peus em toca el cercle, i una coïssor insuportable m'acaba de despertar. Sé que he d'arribar al lavabo, però només de pensar en el dolor de reposar el meu propi pes sobre els peus nafrats fa que els ulls se'm tornin a omplir de llàgrimes. Amb cura, penjo els peus al costat del llit. Els tinc inflats i plens de bombolles de sang. Em preparo abans de baixar a terra. Sé que si recolzo tot el pes sobre les butllofes podrien esclatar, però m'he de moure de pressa per netejar l'orina que em cou a les nafres obertes. Camino sobre la vora dels peus perquè les ferides no toquin la moqueta. Tentinejo a poc a poc, repenjant-me a cada passa, primer sobre el llit, després la calaixera, el pom de la porta, la paret del passadís. La sensació de les ferides encetant-se, inevitablement, encara la recordo com si fos ahir gairebé quaranta anys després.

I tot aquest dolor no és res, m'asseguren, en comparació amb el foc infernal que em caurà al damunt si no m'aprenc les sures. Abans d'aprendre a mossegar-me la llengua, preguntava:

—Si Al·là em cremés la carn i després me la fes tornar a créixer per cremar-la una altra vegada, i així durant tota l'eternitat, no m'hi acabaria acostumat?

—No —responia la meva mare—. Al·là s'assegurarà que cada vegada et faci tant de mal com la primera.

Jo tenia pànic d'Al·là, del judici final, de cremar a l'infern... De coses que no ocupen la ment d'una nena qualsevol, o, bé, d'una nena no musulmana qualsevol.

YouTube és ple de vídeos de nens atacats amb brutalitat a les madrasses, les escoles religioses. Noies que agafen pels cabells i llancen a terra per no dur el seu hijab —per cobrir-se el cap—,

nois assotats i colpejats a puntades de peu mentre cauen a terra. L'abús que vaig patir, per més cruel que fos, és poca cosa en comparació amb les històries que he sentit. Una noia de Somàlia em va explicar que la seva mare havia abocat oli ben calent per la gola del seu germà, lligat a un llit, i que havien obligat els germans a veure-ho.

Segons informes recents, als països de majoria musulmana de l'Orient Mitjà i el nord d'Àfrica, més d'un setanta per cent dels nens entre dos i catorze anys reben càstigs violents. En alguns països com el Iemen, Tunísia, Palestina o Egipte, més d'un noranta per cent dels nens asseguren que han patit abusos violents. Quin és el motiu d'això? Per què aquests països tenen aquestes incidències de violència contra els nens? El fil conductor és que tots segueixen la mateixa religió. Una religió que instrueix els pares a colpejar els seus fills. Segons el hadit, el registre de refranys i accions de Mahoma, el profeta va dir: «Ensenyeu als vostres fills a resar quan tinguin set anys, i colpegeu-los si no ho fan quan en tinguin deu» —classificat com a *sahih* pel xeic al-Albaani a *Sahih al-Jaami*, 5868—. També va dir: «Pengeu el vostre fuet on els membres de la vostra llar (els fills, la dona i els esclaus) el puguin veure, perquè això els disciplinarà» —dit per al-Albaani a *Sahih al-Jaami*, 4022.

Per tant, és responsabilitat del pare assegurar-se que els seus fills memoritzin l'Alcorà, no se saltin cap oració diària i segueixin el camí estret que se'ls ha marcat. «Cadascun de vosaltres és pastor, i cadascun de vosaltres és responsable del seu ramat. El governant és un pastor, i és responsable del seu ramat. Un home és el pastor de la seva família, i és responsable del seu ramat. Una dona és la pastora de la casa del seu marit, i és responsable del seu ramat. Un servent és el pastor de la riquesa del seu amo, i és responsable del seu ramat. Cadascú de vosaltres és pastor, i

és responsable del seu ramat» —narrat per al-Bukhaarí, 583; Musulmà, 1829.

De manera que, quan els pares peguen als seus fills, ho fan per imperatiu religiós i per por; han de garantir que els seus fills siguin musulmans devots. Si no, els pares són els que han fracassat, i hauran de respondre davant d'Al·là el dia del judici. Si els fills no són musulmans devots, les ànimes dels pares estaran en perill de cremar a l'infern per sempre més.

Hi ha estudis que demostren que, de mitjana, set de cada deu nens són objecte d'agressions psicològiques, amb la ràtio més alta al Iemen, d'un noranta per cent. Al voltant de sis de cada deu nens pateixen càstigs físics. Els percentatges més elevats són els de la República Centreafricana, Egipte i el Iemen, amb més d'un vuitanta per cent.

Les famílies, majoritàriament, utilitzen una combinació de diferents pràctiques disciplinàries violentes. Gran part dels nens de la majoria de països o regions estan exposats a mètodes de càstig tant físics com psicològics. Això confirma que aquestes dues formes de violència sovint es fan servir en paral·lel i sovint es posen en pràctica conjuntament en el context del càstig. Aquesta exposició a diversos tipus de violència pot agreujar el dany potencial que es pot infligir a un nen tant a curt com a llarg termini.

Encara que els abusos i les amenaces d'abusos em deixaven petrificada, no recordo cap període de la meua vida en què jo no em revoltés. Escoltar música, per exemple, estava prohibit. La música és cosa del diable. Ara bé, quan no hi havia ningú a casa, jo girava la rodeta del dial de la ràdio-despertador que teníem a casa fins a l'LG73 i escoltava els èxits pop del moment. El príncep de Bel-Air tenia raó: els pares no ens entenen. Però jo temia la ira d'Al·là. Mentre cantava amb John Lennon la lletra d'«Imagine»,

sempre em quedava en silenci quan arribava el vers d'*imagine no religion*: no tenia valor ni per taral·larejar-lo, no fos cas que m'apostatés. Ser una apòstata, una *kafir* (no creient), és el pitjor de tots els pecats a l'islam. Es pot castigar amb la mort. Recordo que em preguntava: com pot ser que m'agradi tantíssim el noranta-nou per cent d'aquesta cançó i que eviti tan rotundament aquest únic vers? Fins al punt que ni tan sols podia cantar-lo en silenci, amb els llavis. Era possible que, si Lennon tenia raó sobre tota la resta, potser també en tingués en aquest vers?

Tinc força records així, de moments en què la llum brillava momentàniament a través de les esquerdes del ciment restrictiu de l'islam amb què em van cobrir capa rere capa durant la meva infantesa.